

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : บทบาทของพุทธบริษัทในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา ในเมืองปากเซ
สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว
- ผู้วิจัย** : พระวิละวอน วิรปัญญา (สีสะหวาด)
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
- คณะกรรมการควบคุม** :
- : พระครูธรรมธรศิริวัฒน์ สิริวิพัฒน์, ผศ.ดร. ป.ธ. ๓,
 - พธ.บ. (การสอนสังคมศึกษา), บธ.ม. (การบริหารธุรกิจ), Ph.D. (บาลี),
 - : พระมหาณัฐกิตติ อนารโท, ดร. ป.ธ. ๓, พธ.บ (การสอนสังคม)
 - พธ.ม. (พุทธศาสนา), พธ.ด. (พุทธศาสนา)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ๓ ข้อ คือ ๑) เพื่อศึกษาบทบาทของพุทธบริษัทในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาล ๒) เพื่อศึกษาบทบาทของพุทธบริษัทในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาในเมืองปากเซ สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว ๓) เพื่อศึกษาบทบาทของพุทธบริษัทในการส่งเสริมทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา ในเมืองปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว วิทยานิพนธ์นี้ได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์บุคคลกลุ่มเป้าหมาย แล้วนำมาวิเคราะห์และสรุปผลของการวิจัย

ผลของการวิจัย พบว่า

พุทธบริษัทได้ทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาตามพระธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยที่พระพุทธองค์นั้นปฏิบัติให้ดูเป็นตัวอย่าง แล้วให้พระสงฆ์และอุบาสก-อุบาสิกาประพฤติปฏิบัติ ตาม จากนั้น พระพุทธองค์ได้แสดงธรรมเพื่อให้เป็นแนวทางในการหลุดพ้น แนวทางในการปฏิบัติ และแนวทางในการดำเนินชีวิต เพื่อเป็นความรู้แก่พระสงฆ์ แล้วให้พระสงฆ์นำเอาความรู้เหล่านั้น ไปเผยแผ่ให้อุบาสก-อุบาสิกาได้รับรู้ตามเพื่อทำให้เกิดความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา จากนั้น พระสงฆ์และอุบาสก-อุบาสิกาได้ช่วยกันทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา เช่น พระสงฆ์ประพฤติตาม ธรรมวินัย ศึกษาเรียนรู้ธรรม แล้วนำมาเทศนาอบรมสั่งสอนอุบาสก-อุบาสิกาให้รู้ตาม คอยห้ามปราม มิให้ทำความชั่ว ให้รู้จักสามัคคี มีความเมตตาต่อกัน ให้รู้จักแบ่งปัน รู้จักบาป บุญ คุณ โทษ ส่วนอุบาสก-อุบาสิกาต้องปฏิบัติตนเป็นคนดี ขวนขวายทำบุญเพื่อให้ถึงซึ่งความสุข และให้การทะนุบำรุงพระสงฆ์ด้วยปัจจัย ๔ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้พระพุทธศาสนาได้เจริญรุ่งเรืองมาจนถึงทุกวันนี้

พุทธบริษัทในเมืองปากเซ ได้ช่วยกันทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาตามหน้าที่ของแต่ละฝ่าย เช่น ด้านพระสงฆ์ก็คือองค์การพุทธศาสนาสัมพันธ์ลาวในแต่ละชั้น ได้ปฏิบัติตามภาระหน้าที่ของตนที่ได้ถูกมอบหมายตามธรรมานุญปกรองสงฆ์บัญญัติไว้ ซึ่งประกอบด้วย กรรมาธิการปกครองสงฆ์มีหน้าที่ในการดูแลพระสงฆ์ กรรมาธิการศึกษาสงฆ์มีหน้าที่ในการสนับสนุนการศึกษา กรรมาธิการเผยแผ่ศีลธรรมและปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานมีหน้าที่ในการเผยแผ่พระธรรมคำสอน ฮิตครองประเพณี วัฒนธรรม และกรรมาธิการสาธารณูปการมีหน้าที่ในการก่อสร้าง ปฏิสังขรณ์ และทะนุบำรุงศาสนา

สถาน นอกจากทั้ง ๔ กรรมาธิการแล้ว พระสงฆ์ในหัวเมืองปากเซยังได้ช่วยกันทะนุบำรุงในด้านอื่น ๆ อีกด้วย ส่วนอุบาสก-อุบาสิกา นั้น ได้ทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาด้วยความเลื่อมใสศรัทธาในคุณพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ในด้านการดำเนินชีวิต การทำงาน และการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาด้วยการถวายปัจจัย ๔ แก่พระสงฆ์ และยังมีการนำความเชื่อทางพระพุทธศาสนา ไปใช้ในการช่วยเหลือสังคมด้านอื่น ๆ อีกด้วย

พุทธบริษัทในเมืองปากเซ ได้ช่วยกันส่งเสริมทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาตามหลักของพระธรรมวินัย ตามนโยบายของธรรมนูญปกครองสงฆ์ และตามวัฒนธรรมฮีตครองประเพณีอันดีงามที่ชาวเมืองปากเซได้ถือปฏิบัติกันมาช้านาน โดยองค์การพุทธศาสนาสัมพันธ์ลาวได้มีนโยบายส่งเสริมด้านการปกครองให้เหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน ส่งเสริมให้มีโรงเรียนรองรับพระสงฆ์สามเณรให้ได้ศึกษาเล่าเรียนทั้งภายในและต่างประเทศ ส่งเสริมพระสงฆ์ให้ได้เผยแผ่ธรรมวินัยทั้งแบบเดิมและแบบประยุกต์ให้ทันสมัย โดยเฉพาะการเผยแผ่ผ่านทางโทรทัศน์ วิทยุ และสื่อสังคมออนไลน์ ส่วนอุบาสก-อุบาสิกาเป็นผู้คอยให้การสนับสนุน คอยเป็นธุระให้พระสงฆ์ทำกิจของสงฆ์ได้สะดวก

บทบาทของพุทธบริษัทในเมืองปากเซ ในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาจึงเกี่ยวกับการสร้าง การส่งเสริม การสนับสนุน การรักษา การคุ้มครอง บูรณปฏิสังขรณ์ ต่อพระพุทธเจ้าหรือพุทธปฎิมา ศาสนาธรรมหรือหลักธรรมคำสอน ศาสนสถานหรือศาสนวัตถุ ศาสนิกหรือพุทธบริษัท พิธีกรรมหรือศาสนาพิธี ด้วยการที่พุทธบริษัทมีส่วนร่วมในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา จึงทำให้พระพุทธศาสนาในเมืองปากเซเจริญรุ่งเรืองและมั่นคงมาจนถึงปัจจุบัน

Thesis title : Buddhists' Roles in Supporting Buddhism in Pakse District,
Lao People's Democratic Republic

Researcher : Phra vilavone virapunyo (sisavath)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committees:

Assit. Prof. Dr. Phrakhruthammathorn Siriwat Sirivatthano
Pali 3, B.A. (Social Studies), M.B.A. (Business Administration),
Ph.D (Pali)

Dr. Phramaha Natthakitti Anarado
Pali 3, B.A. (Buddhist Studies), M.A. (Buddhist Studies),
Ph.D. (Buddhist Studies),

Date of Graduation : December 4, 2017

Abstract

This thesis has 3 objectives: 1) to study the role of Buddhists for Buddhism conservation as appearing in Tipitaka 2) to study the role of Buddhists for Buddhism conservation in Pakse city, Lao People's Democratic Republic and 3) to study the way of Buddhism conservation of the Buddhists in Pakse city, Lao People's Democratic Republic. The data for this thesis was searched and collected from related documents and researches, and from interviewing target group then it was brought to the analysis and conclusion for the result of research.

The result of research was found that:

The Buddhists have conserved Buddhism following The Buddha's teachings by the way the Buddha himself had practiced as an example, then monks and laymen had practiced the same way. Later, the Buddha had preached Dhamma for being the way of liberality, the way of practice, and the way of life to provide knowledge for monks. Later, the monks adapted and propagated that knowledge to laymen as well as cultivated them to have a faith in Buddhism. Then Monks and laymen themselves had conserved Buddhism, for example, the monks strictly practiced discourse and discipline, studied deeply Dhamma, adapted them to teach laypeople to understand and follow as they did. The Buddhist monks had trained lay

followers to abstain from evil, to have unity, compassion, generosity, sharing, and to understand unwholesome, wholesome, advantage, and disadvantage. Meanwhile, laypeople should train themselves to be a good person, aware to perform merit for achieving happiness. In addition, they should take care and support the monks by offering the four necessities of life. As the reason, the Buddhism has been maintained with stability and prosperity until the present time.

The Buddhists in Pakse city had done their individual duties to conserve and maintain the Buddhism. For example, the monks, as the Lao Buddhism associated organization, have gradually taken their own responsible duties assigned and laid down by The Sangha Constitution. It consists of The Sangha Governance Committees who have a duty to rule the Sangha, The Sangha Educational Committees who have a duty to support education, The Committees Of Morality and meditation propagation who have a duty to propagate the Dhamma, local traditions and cultures, and The Public Assistance Committees who have a duty to manage monastery constructions, reconstructions, and conservation of religious places. Besides four committees, all monks in Pakse city have also conserved Buddhism in other ways as well. In other hand, laypeople have preserved Buddhism with fully perfect faith in Triple Gem, and have followed the Buddha's teachings. For the way of life, they applied the belief in Buddhism to work and to help society in several ways. They have maintained Buddhism by giving supports to the Buddhist monks; such as, offering them four necessities of life e.g. robes, foods, monastery building and medicines

The Buddhists in Pakse city have encouraged Buddhism according to discourse and discipline, the Sangha institutional policy, and good local customs and cultures which Pakse's people have strictly practiced for long time. Lao Buddhism Associated Organization has a policy to promote the governance suitable for modern society, to have schools for monks and novices to study inside the country and to support them for education abroad, to enhance the monks to propagate discourse and discipline by both the original and modern applied ways, Especially, the way of Dhamma propagation through television, radio, and social network. In another way,

laypeople are usually the supporters for the monks to help them do their duties comfortably.

The roles of Buddhists in Pakse city for Buddhism conservation are related to construction, cultivation, supporting, observation, prevention, and reconstruction of The Buddha or The Buddha image, Buddha's teaching or discourse, monastery buildings, Buddhists, religious rites. As the reason, with the cooperation and participation of Buddhists in Buddhism conservation, the Buddhism in Pakse City is still progressively prosperous and steady until the present time.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ จะสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ เพราะได้รับความกรุณาจากท่านผู้มีเมตตาจิตหลายท่าน ที่ได้เอื้อเฟื้อในด้านข้อมูล ด้านพลังจิต อุทิศร่างกาย พยายามช่วยเหลือค้นคว้าเอกสารโดยตลอด ผู้วิจัยมีความรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณอย่างยิ่ง จึงขออนุโมทนาขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

พระครูธรรมธรศิริวัฒน์ สิริวิฑฺฒโน, ผศ.ดร. ประธานคณะกรรมการ, พระมหาณัฐกิตติอนารโท ดร. ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ พระวิมาน คมภิรปญฺโญ ดร. ที่เสียสละเวลาให้คำแนะนำปรึกษาหารือ ตรวจสอบและปรับแก้เนื้อหา ชี้แนะแนวทางปรับปรุงแก้ไข ตรวจสอบข้อความถูกต้องรูปแบบ รายละเอียด เนื้อหาสาระ ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ขออนุโมทนาขอบคุณพระสงฆ์ (ครูบาอาจารย์ ภายในเมืองปากเซ แขวงจำปาสัก) และเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานต่าง ๆ ตลอดถึงญาติโยมชาวเมืองปากเซที่อำนวยความสะดวกในการค้นคว้าสืบค้นหาข้อมูล ขออนุโมทนาและขอบคุณคณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทุกท่าน

ขอกราบขอบพระคุณและขออนุโมทนาขอบคุณพระอาจารย์ทุกรูปที่ให้สัมภาษณ์ทั้งพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส พระเถรานุเถระ และนักปราชญ์ผู้ที่มีความรู้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ที่เมตตาอนุเคราะห์ด้านข้อมูลและเอกสารประกอบการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ขอขอบคุณและขออนุโมทนาขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่น นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาและสาธุชนทุกรูป/ท่าน ที่คอยเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา และช่วยตรวจทานความบกพร่อง จนสามารถปรับแก้วิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณและอนุโมทนาขอบคุณพระอุปัชฌาย์ ครูบาอาจารย์ สหธรรมิก บิดามารดา และญาติพี่น้องทุกคน ที่ให้ความอุปการะช่วยเหลือด้านต่างๆ เป็นอย่างดี

คุณความดีอันจะเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอน้อมถวายเป็นพุทธบูชา

พระวิละวอน วิรปญฺโญ (สีสะหวาด)

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภาพ	ฐ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ท

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย	๔
๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๔
๑.๕ นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	๔
๑.๖ ทบทวนเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕
๑.๗ วิธีดำเนินการวิจัย	๑๑
๑.๘ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑๑

บทที่ ๒ บทบาทของพุทธบริษัทในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา

๒.๒ บทบาทของภิกษุในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๑๒
๒.๒.๑ บทบาทของพระสารีบุตรเถระในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๑๒
๒.๒.๒ บทบาทของพระมหาโมคคัลลานเถระในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๑๓
๒.๒.๓ บทบาทของมหากัสสปเถระในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๑๔
๒.๒.๔ บทบาทของพระอานนทเถระในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๑๕
๒.๒.๕ บทบาทของพระอุบาลีเถระในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๑๖
๒.๓ บทบาทของภิกษุณีในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๑๗
๒.๓.๑ บทบาทของพระมหาปชาบดีเถรีในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๑๗
๒.๓.๒ บทบาทของพระเขมาเถรีในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๑๘
๒.๓.๓ บทบาทของพระกิสากีเถรีในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๑๙
๒.๓.๔ บทบาทของพระอัมมทินนาเถรีในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๑๙
๒.๓.๕ บทบาทของพระปฏาจาราเถรีในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๒๐
๒.๔ บทบาทของอุบาสกในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๒๐
๒.๔.๑ บทบาทของอนาถบิณฑิกคหบดีในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๒๐
๒.๔.๒ บทบาทของพระเจ้าพิมพิสารในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๒๑

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
๒.๔.๓ บทบาทของพระเจ้าปเสนทิโกศลในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๒๒
๒.๔.๔ บทบาทของหมอชีวกโกมารภัจจ์ในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๒๓
๒.๔.๕ บทบาทของพระเจ้าอชาตศัตรูในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๒๔
๒.๕ บทบาทของอุบาสิกในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๒๕
๒.๕.๑ บทบาทของนางวิสาขาหมหาอุบาสิกในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๒๕
๒.๕.๒ บทบาทของนางสุชาดาในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๒๖
๒.๕.๓ บทบาทของนางสามาวดีในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๒๗
๒.๕.๔ บทบาทของนางชูชุตตราในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๒๗
๒.๕.๕ บทบาทของนางสุปียาในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๒๘
๒.๖ สรุป	๒๙
บทที่ ๓ บทบาทการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาของพุทธบริษัท ในเมืองปากเซ	
สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว	
๓.๑ บริบทพื้นที่เมืองปากเซ	๓๒
๓.๑.๑ สถาปณิศาสตร์ของเมืองปากเซ	๓๒
๓.๑.๒ ประวัติความเป็นมาของเมืองปากเซ	๓๒
๓.๑.๓ การพัฒนาเมืองปากเซ	๓๔
๓.๒ พระพุทธศาสนาในเมืองปากเซ	๓๖
๓.๒.๑ พระพุทธศาสนายุคก่อนอาณาจักรลาวล้านช้าง	๓๖
๓.๒.๒ พระพุทธศาสนายุคอาณาจักรล้านช้าง	๓๗
๓.๒.๓ พุทธศาสนายุคปัจจุบัน	๓๘
๓.๓ บทบาทการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาในเมืองปากเซ	๓๙
๓.๓.๑ การทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาในอดีต	๓๙
๓.๓.๒ การทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาในปัจจุบัน	๔๐
๓.๔ บทบาทการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์	๔๑
๓.๔.๑ บทบาทขององค์การพุทธศาสนาสัมพันธ์ลาวในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๔๑
๓.๔.๑.๑ บทบาทของกรมการปกครองสงฆ์ในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๔๓
๓.๔.๑.๒ บทบาทของกรมการศึกษาสงฆ์ในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๔๔
๓.๔.๑.๓ บทบาทของกรมการเผยแผ่ศีลธรรม และการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๔๗

เรื่อง	สารบัญญ (ต่อ)	หน้า
	๓.๔.๑.๔ บทบาทของกรมการศาสนาในการ ทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๔๘
	๓.๔.๒ บทบาทการทะนุบำรุงพุทธศาสนาของพระสงฆ์ในเมืองปากเซ	๔๙
	๓.๔.๒.๑ บทบาทของพระสงฆ์ในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา ด้านการศึกษา	๕๐
	๓.๔.๒.๒ บทบาทของพระสงฆ์ในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา ด้านการปฏิบัติ	๕๐
	๓.๔.๒.๓ บทบาทของพระสงฆ์ในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา ด้านการเผยแผ่	๕๓
	๓.๔.๒.๔ บทบาทของพระสงฆ์ในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา ด้านการปกป้องคุ้มครอง	๕๕
	๓.๔.๒.๕ บทบาทของพระสงฆ์ในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา ด้านการส่งเสริม	๕๖
	๓.๕ บทบาทการทะนุบำรุงพุทธศาสนาของอุบาสก-อุบาสิกา	๕๗
	๓.๕.๑ บทบาทของอุบาสก-อุบาสิกาในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา ด้านการศึกษาธรรม	๕๘
	๓.๕.๒ บทบาทของอุบาสก-อุบาสิกาในการทะนุบำรุงพุทธศาสนาด้าน การปฏิบัติธรรม	๕๙
	๓.๕.๓ บทบาทของอุบาสก-อุบาสิกาในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา ด้านการปกครอง	๖๐
	๓.๕.๔ บทบาทของอุบาสก-อุบาสิกาในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา ด้านการเผยแผ่	๖๑
	๓.๕.๕ บทบาทของอุบาสก-อุบาสิกาในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา ด้านการอนุเคราะห์พระสงฆ์	๖๒
	๓.๖ สรุป	๖๖
บทที่ ๔	บทบาทของพุทธบริษัทในการส่งเสริมการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา ในเมืองปากเซ แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว	
	๔.๑ การทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาขององค์การพุทธศาสนาสัมพันธ์ เมืองปากเซ	๗๑
	๔.๒ นโยบายส่งเสริมการทะนุบำรุงด้านการส่งเสริมพระพุทธศาสนาในเมืองปากเซ	๗๓
	๔.๒.๑ นโยบายด้านการปกครอง	๗๓
	๔.๒.๒ นโยบายด้านการศึกษา	๗๔
	๔.๒.๓ นโยบายด้านการเผยแผ่ศีลธรรมและปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน	๗๖

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
๔.๒.๔ นโยบายด้านสาธารณูปการ	๗๘
๔.๓ ปัจจัยในการส่งเสริมการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาในเมืองปากเซ	๗๙
๔.๓.๑ ปัจจัยด้านการรักษาศีล	๗๙
๔.๓.๒ ปัจจัยด้านการปฏิบัติ	๘๑
๔.๓.๓. ปัจจัยความเชื่อในด้านการทำบุญ	๘๓
๔.๓.๔ ปัจจัยด้านเผยแผ่	๘๗
๔.๔ บุคลากรในการส่งเสริมการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาในเมืองปากเซ	๘๘
๔.๔.๑ หน้าที่ของพระสงฆ์สามเณรในการส่งเสริม	
การทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	๘๘
๔.๔.๑.๑ หน้าที่โดยพระธรรมวินัย	๘๘
๔.๔.๑.๒ หน้าที่ต่อสังคม	๙๐
๔.๔.๒ บทบาทของอุบาสก-อุบาสิกาการในส่งเสริมการทะนุบำรุง	๙๑
พระพุทธศาสนา	
๔.๔.๒.๑ บทบาทในการทะนุบำรุงปัจจัย ๔ แก่ภิกษุสามเณร	๙๒
๔.๔.๒.๒ บทบาทของอุบาสก-อุบาสิกาในการร่วมศึกษาพระธรรมวินัย	๙๓
๔.๕ แนวทางของพุทธบริษัทในการส่งเสริมการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา	
ในเมืองปากเซ	๙๔
๔.๕.๑ แนวทางของพระภิกษุสามเณรในการส่งเสริมการทะนุบำรุง	
พระพุทธศาสนาในเมืองปากเซ	๙๔
๔.๕.๒ แนวทางของอุบาสก-อุบาสิกาในการส่งเสริมการทะนุบำรุง	
พระพุทธศาสนาในเมืองปากเซ	๙๗
๔.๖ แนวโน้มในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาของพุทธบริษัทในอนาคต	๙๘
๔.๖.๑ ปัจจัยภายใน	๙๘
๔.๖.๑ ปัจจัยภายนอก	๑๐๑
๔.๗ สรุป	๑๐๒
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๐๖
๕.๒ ข้อเสนอแนะ	๑๐๙
๕.๒.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๑๐๙
๕.๒.๒ ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้	๑๐๙
๕.๒.๒ ข้อเสนอแนะในพื้นที่วิจัย	๑๐๙
๕.๒.๓ ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป	๑๐๙

บรรณานุกรม	๑๑๑
ภาคผนวก	๑๑๕
ประวัติผู้วิจัย	๑๔๘

สารบัญตาราง

ตาราง
ตารางที่ ๑ แสดงรายชื่อหมู่บ้านในเมืองปากเซ

หน้า
๓๕

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่ ๑ แสดงโครงสร้างการปกครององค์การพุทธศาสนาสัมพันธ์ลาว

๔๒

แผนภาพที่ ๒ แสดงโครงสร้างองค์การพุทธศาสนาสัมพันธ์เมืองปากเซ

๗๒

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

การใช้อักษรย่อ

อักษรย่อในวิทยานิพนธ์นี้ใช้อ้างอิงจากพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๕๓๙ การอ้างอิงพระไตรปิฎกฉบับแปลภาษาไทยใช้ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ใช้ระบบระบุชื่อย่อคัมภีร์ ตามด้วย เล่ม/ข้อ/หน้า ตัวอย่างเช่น อง.ตก. (ไทย). ๒๑/๓๕/๑๑๙. หมายถึง อังคุตตรนิกาย ติกนิบาต เล่มที่ ๒๑ ข้อที่ ๓๕ หน้า ๑๑๙. เป็นต้น ดังนี้

พระวินัยปิฎก

วิ.มหา (ไทย)	=	วินัยปิฎก มหาวิภังค์	(ภาษาไทย)
วิ.มหา (ไทย)	=	วินัยปิฎก มหาวรรค	(ภาษาไทย)
วิ.จูฬ (ไทย)	=	วินัยปิฎก จูฬวรรค	(ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

อง.ทสก (ไทย)	=	อังคุตตรนิกาย ทสก เอกาทสกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ปญจก (ไทย)	=	อังคุตตรนิกาย ปญจก ฉกนิบาต	(ภาษาไทย)
ที.มหา (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ปา (ไทย)	=	ทีฆนิกาย ปาฏิภวรรค	(ภาษาไทย)
สํ.ส (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย สคาถวรรค	(ภาษาไทย)
สํ.ม (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย มหาวรรค	(ภาษาไทย)